

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Дніпровський національний університет залізничного транспорту
імені академіка В. Лазаряна

Факультет **Економіко-гуманітарний**
Кафедра **ФІЛОСОФІЯ І СОЦІОЛОГІЯ**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Перший проректор
професор **Б. С. Болнар**
«16» 03 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Філософія»

Рівень вищої освіти – третій **освітньо-науковий (аспірантура)**
Статус дисципліни – **нормативна**
Обсяг – **4 кредита**

Шифр галузі	Код і назва спеціальності	Назва ОНП
03	032	Історія та археологія
03	033	Філософська антропологія
05	051	Економіка
07	073	Менеджмент
10	101	Екологія
12	122	Комп'ютерні науки
14	144	Теплотехніка
19	192	Будівництво та цивільна інженерія
27	273	Залізничний транспорт
27	275	Транспортні технології на залізничному та промисловому транспорті

Форма підсумкового контролю – **екзамен**

м. Дніпро – 2020

Розробник робочої програми Вас Хміль В.В., д.філос.н. професор кафедри філософії і соціології

Робочу програму розглянуто та схвалено на засіданні кафедри філософії і соціології « 04 » 03 2020 р., протокол № 10
Завідувач кафедри філософії і соціології професор Вас В.В. Хміль

УЗГОДЖЕНО:

Проректор з науково-педагогічної, економічної роботи, перспективного та інноваційного розвитку університету Радкевич А.В. Радкевич

Робоча програма дисципліни відповідає вимогам нормативно-методичних документів

Начальник навчально-методичного відділу Казаріна Л. С. Казаріна «13» 03 2020 р.

Зав. аспірантурою та докторантурою Чорна Г.Ю. Чорна «13» 03 2020 р.

1 Мета навчальної дисципліни

Предметом вивчення дисципліни для аспірантів «Філософія» є взаємовідносини людини і світу в своїх найзагальніших та суттєвих характеристиках, в яких осмислюються різні підходи та засоби в пізнання світу людиною. Курс філософії - один із фундаментальних предметів у системі вищої освіти, що озброює дослідника сучасним методологічним апаратом. Вивчення філософії докторантами є однією з передумов залучення кожної молодої людини до загальнокультурного світового контексту та осмислення перспектив технічної цивілізації. Основними завданнями вивчення аспірантами дисципліни «Філософія» є: формування цілісного системного уявлення про теоретичні засади та загальні закономірності розвитку філософії як теоретичної форми пізнання світу; ознайомлення з варіантами розв'язання важливих світоглядних питань та технологічних питань, а також вироблення навичок критичного мислення і власної аргументованої позиції. Філософія є особливим осмисленням природного і внутрішнього духовного світу з погляду їх універсальних рис, ознак, характеристик, а також їх взаємозв'язків; Вона сформована людською культурою як знання загального рівня аналізу буття у всіх формах його прояву. Самоцінність і самобутність філософії полягає у самій постановці питань, що вона задає, піднімає, формує, універсальні принципи буття.

Цим пояснюється і значущість філософського знання, а також необхідність формування високої філософської культури для вченого, зокрема, молодого вченого або ж людини, яка тільки-но вступає на творчий шлях наукового дослідника.

Метою дисципліни є досягнення компетентностей, які основані на зазначених в освітньо-наукових програмах (ОНП):

Назва освітньо-наукової програми (ОНП)	Шифр загальних та фахових (спеціальних) компетентностей ОНП
«Історія та археологія»	ЗК1, ЗК2, ЗК5, ФК12
«Філософська антропологія»	ЗК1, ЗК2, ЗК5, ФК2
«Економіка»	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК6, ЗК7, ЗК10, СК2, СК4, СК5
«Менеджмент»	К31, К32, К33
«Екологія»	К31, К32, К33
«Комп'ютерні науки»	ЗК1
«Теплоенергетика»	К31, К32, К33
«Будівництво та цивільна інженерія»	ЗК3, ЗК4, ЗК8, ЗК10, ФК8
«Залізничний транспорт»	ЗК1, ФК1
«Транспортні технології на залізничному та промисловому транспорті»	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК10, ФК1, ФК3, ФК9

1. Здатність застосовувати філософську методологію для наукових досліджень.
2. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
3. Навички використання методологічного понятійного апарату для осмислення новітніх підходів в галузі науково-технічних і гуманітарних наук.
4. Здатність приймати участь в дискусіях стосовно цивілізаційних та технологічних зрушеннях з позицій антропологічного виміру технічного прогресу.
5. Здатність осмислювати основні тенденції та закономірності змін в освітній сфері світового простору.
6. Здатність осмислювати філософську та науково-технічну літературу, вбачати в них певну взаємозалежність

У процесі вивчення дисципліни у аспірантів формуються наступні **«соціальні навички»**
Soft skills:

1. *Критичне мислення*: розвиток у аспірантів критичного мислення з позиції наукової об'єктивності і толерантності та вміння оцінювати сучасні наукові досягнення.
2. *Системне мислення*: розвиток у аспірантів мислення, що враховує всебічність, взаємоув'язаність, цілісність, багатоаспектність у наукових дослідженнях.
3. *Системний підхід*: здатність визначення найбільш стійких зв'язків, що безпосередньо та у значній мірі впливають на рішення поставленої задачі у наукових дослідженнях та які можуть бути реально оцінені.
4. *Самостійність*: вміння аспіранта формувати власну думку та власну позицію, аналізуючи суспільні явища і події, орієнтуватися у суспільно-політичному житті.
5. *Комунікативність*: здатність аспірантів приймати участь в дискусіях стосовно цивілізаційних та технологічних зрушень з позицій антропологічного виміру технічного прогресу.
6. *Лідерство*: вміння формувати та демонструвати лідерських якостей у аспірантів.

2. Міждисциплінарні зв'язки

Перелік дисциплін які потрібні для вивчення дисципліни «Філософія»:

Історія та культура України

Українська мова (за професійним спрямуванням)

Культурологія

3. Очікувані результати навчання після опанування дисципліни «Філософія»

№	ОРН	Рівень
1	Розуміти основні духовні парадигми розвитку людства, що знайшли своє втілення в системі філософських понять, категорій в певних соціально-культурних контекстах і пануючих цінностях.	II
2	Спроможність вирішувати морально-етичні проблем суспільного та особистого життя, щоб визначити шляхи та смисли людського існування на загальному та індивідуальному рівнях.	III
3	На основі знання основних етапів історико-філософського процесу виявити закономірності суспільного розвитку, критично їх осмислювати і аргументовано обговорювати, що дасть можливість прогнозувати можливе майбутнє людства.	IV
4	Мати спроможність аналізувати причини, наслідки та впливи певних ідей, пізнавальних методів для осмислення складних комунікаційних та інформаційних технологій, які мають місце в сучасному суспільстві.	IV
5	Мати здатність до публічних виступів, здатність вести аргументовану дискусію, відстоювати свою точку зору, висловлювати конструктивні ідеї з позицій гуманітарного підходу, виходячи за межі суто технічного знання. Уміння обґрунтовувати і доводити власну ідею, вміння працювати в групі.	V
6	Засвоївши певні алгоритми пізнання навколишнього світу, усвідомити особливості взаємозв'язку науки й техніки з сучасними соціальними й моральними проблемами. Використовувати методологію в наукових дослідженнях.	VI
7	Здатність формулювати, розв'язувати завдання своєї спеціальності, з позицій теоретичних та методологічних і засад для більш широкого бачення проблеми.	VI

Критерії оцінювання навчання

Шкала ЕКТС	Очікувані результати навчання
A	Аспірант логічно вибудовує відповідь на теоретичне питання, виявляє яскраво виражену власну позицію щодо основних філософських концептів і демонструє вміння розглядати проблему в загальному контексті історичного підходу, уміє порівнювати і оцінювати різні філософські та наукові підходи.

B	Аспірант логічно вибудовує відповідь на теоретичне питання, вільно оперує знаннями філософських теорій і концепцій, уявляє та оцінює різні підходи до даної проблеми, підтверджує теоретичні положення прикладами, проте характерна недостатня інтеграція знань для обґрунтування концептуального підходу і пояснення протиріч.
C	Аспірант недостатньо логічно вибудовує відповідь на теоретичне питання, проте уявляє та оцінює різні філософські підходи до даної проблеми, підтверджує теоретичні положення прикладами.
D	Аспірант утруднюється в розкритті філософських теорій і концепцій, висунуті положення недостатньо аргументуються, не розкривається сутність відмінностей концептуальних підходів.
E	Аспірант значно утруднюється в розкритті філософських теорій і концепцій, висунуті положення недостатньо аргументуються, не розкривається сутність відмінностей концептуальних підходів.
FX	Судження про предмет відрізняються поверховістю, відсутньою аргументацією.
F	Аспірант не володіє знаннями щодо основних філософських теорій і концепцій.

5. Види діагностування результатів навчання

Вид контролю	Бали
Поточний контроль	50
Поточний контроль	50
Підсумковий контроль	іспит

6. Розподіл навчального часу для денної форми навчання

Види навчання	УСЬОГО	
	ак. год.	кр. ECTS
Усього годин за навчальним планом	120	4
у тому числі: аудиторні заняття з них:	54	
- лекцій	36	
- практичні заняття	18	
Самостійна робота	66	
у тому числі при:		
- підготовці до лекцій	18	
- підготовці до практичних занять	9	
- опрацювання розділів, які не викладаються на лекціях	14	
- підготовка до контрольних заходів та їх складання	15	
Підсумковий контроль:	екзамен	

7. Зміст дисципліни

Номер теми	Лекції та їх зміст	Обсяг, години
1	Тема 1. Предмет філософії. мета курсу; філософія і її предмет; світогляд і його типи; відмінність філософії від науки, мистецтва та релігії; практичне значення філософії Історія філософії як предмет аналізу.	2
2	Тема 2. Антична філософія Проблеми ранньої античної філософії, виникнення філософії; філософія природи; Мілетська школа; Елейська школа; вчення Геракліта про буття ; Вчення Демокріта про атоми; Детермінізм і свобода волі; Піфагор та його школа; Елейська школа Парменід та Зенон. Класична антична філософія. Місце людини; софісти та Сократ; Ейдоси Платона; Аристотелівська логіка та метафізика. Елліністичний етап античної філософії; особливості філософії доби еллінізму. Пізньоантичний ідеал мудреця філософія кінізму; філософія Епікура; стоїцизм; скептицизм; неоплатонізм.	2
3	Тема 3. Філософія Середньовіччя та Відродження. Основні принципи релігійно – філософського світогляду; філософське значення Біблії як відкриття та осмислення нового виміру людини. Патристика: християнський неосократизм Августина Блаженного; схоластика; концепція "природного богослів'я" Фоми Аквінського; Відмінності філософської проблематики античності та середньовіччя. Філософія доби Відродження. Ідеї Реформації та Відродження як новий етап філософського осмислення людини; особливості епохи Відродження; гуманізм епохи Відродження; натурфілософія і пантеїзм Відродження; гуманістичні тенденції епохи романського Відродження; Піко делла Мірандолла, Н.Макіавеллі; натурфілософський напрям Відродження Дж.Бруно, Г.Галілей, Дж.Бруно про нескінченність Всесвіту та багатоманітність світів.	2
4	Тема 4. Філософія епохи Нового часу. Перша наукова революція ХVІ – ХVІІст. Гносеоцентризм філософії. Філософія Ф. Бекона як обґрунтування емпіричного методу. Вчення Ф.Бекона про примари пізнання; суб'єктивний ідеалізм. Суб'єктивний ідеалізм та агностицизм Дж.Берклі Проблема осмислення. Д.Юмом каузальних зв'язків; проблема загальних понять;. філософія Р.Декарта як обґрунтування раціоналістичного методу пізнання; помилкове трактування філософської спадщини Декарта	2
5	Тема 5. Філософія епохи Просвітництва Основні ідеї філософії Просвітництва; матеріалізм Ламетрі; атеїзм Вольтера; соціальна філософія Ж.-Ж. Руссо; філософія Г. Сковороди). «Проект Просвітництва» та його подальша доля	2
6	Тема 6. Німецька класична філософія: ідеалізм Соціально-історичні умови виникнення німецької філософії; соціально-етична концепція І.Канта. Категоричний імператив; постулати практического разумк критичне осмислення Кантом природи наукового пізнання; філософська система Г. Гегеля; діалектичний метод Гегеля; проблема трансформації культури у Гегеля (опредемечення, розпредмечення) ; особливості німецької класичної філософії; критична філософія І.Канта; ідеалізм	6

	Фіхте; філософська система Г. Гегеля).	
7	Тема 7. Німецька класична філософія: матеріалізм Атеїзм та антропологічна філософія Л.Фейєрбаха Л. Фейєрбах про сутність релігії;. проблема відчуження в марксистській філософії та шляхи його подолання;. методологія соціального пізнання в марксизм;. Триумф та трагедія марксизму;. матеріалістичне розуміння історії К. Маркса; соціальна філософія марксизму.	2
8	Тема 8. Філософія науки та техніки Особливості сциєнтистської філософії. Наука як феномен цивілізації; типологія наук; позитивізм; критичний перегляд принципів і традицій класичної філософії на рубежі ХІХ-ХХ вв.; формування некласичної парадигми. Класичні та некласичні риси філософії. Основні проблеми сучасної методології науки; сучасне значення науки. Критичний перегляд принципів і традицій класичної науки на рубежі ХІХ-ХХ вв. та формування некласичної парадигми;. некласичні риси філософії; постпозитивизм. Еволюція позитивізму ХІХ-ХХ ст. та специфіка етапів його розвитку; суттєві риси першого та другого позитивізму; логічний і лінгвістичний неопозитивізм; проблематика аналітичної філософії Рассел, Поппер, Локатос. Структура наукових революцій (Т.Кун). Поняття «картина світу» та її історичні інтерпретації. Філософія техніки. Визначення техніки та їх інтерпретація; техніка як феномен цивілізації; методологічні проблеми філософії техніки; проблема сутності техніки; роль техніки в сучасному суспільстві. Людина і техніка	4
9	Тема 9. Антропологічна філософія в 19 ст. Особливості антропологічної філософії; «Філософія життя» Ф. Ніцше; критика попередньої культури і філософії; декаданс, нігілізм, переоцінка усіх цінностей; «філософія життя» Шопенгауера та Ніцше; психоаналіз З.Фрейда; Ірраціоналізм "філософії життя" та інтуїтивізм; А.Шопенгауер, Ф.Ніцше, А.Бергсон Фрейдізм. Філософсько-психологічна концепція З.Фрейда. Концепція культури; Філософська концепція людини К.Юнга, С.Грофа	2
10	Тема 10. Екзистенціально-антропологічна філософія. Філософія екзистенціалізму та її проблематика; .проблема свободи та самотності у французькому екзистенціалізмі (Ж.-П.Сартр, А.Камю, Марсель);. антропологічна філософія 20 ст.; феноменологія; герменевтика, прагматизм; екзистенціалізм як критика ідеалів та засад сучасного західного суспільства Г.Хайдеггер, К.Ясперс; вчення про дійсне й недійсне існування людини. екзистенціалізм як критика ідеалів та засад сучасного західного суспільства. Вчення про дійсне та недійсне існування людини.	2
11.	Тема 11 Особливості постмодерного філософування Особливості французького структуралізму; проблема влади, як дисципліни; проблеи смертної кари, етика та естетика сексуальності; тематика мовних дискусій М.Фуко бінарні опозиції. Філософія американського прагматизму. Проблема істини в прагматизмі. Етичний релятивізм Д'юї. Рорті та його розуміння істини.	4
12	Тема 12. Філософські проблеми сучасності. Особливості філософії премодерну; філософія епохи модерну; специфіка постмодерністської філософії як критичного мислення. Проблеми герменевтики (П.Рікер, Г.Гадамер). Проблема гуманізації сучасної науки. Проблема людини та ідеали "масового" суспільства" Х.Ортега-і-Гассет. Основні проблеми екологічної етики; особливості інформаційного суспільства; кризові	4

	явища сучасності.	
Всього лекцій, год.		36
Практичні (семінарські) заняття		
1	Практичне заняття 1. Предмет філософії. Філософія і світогляд. Практичне значення філософії. Філософія в системі знань..	2
2	Практичне заняття 2. Філософія природи; софісти і Сократ; платонізм; Арістотелівська метафізика.	2
3	Практичне заняття 3. Філософське значення Біблії; Патристика; Схоластика; гуманізм епохи Відродження; натурфілософія.	2
4	Практичне заняття 4. Наукова революція; емпіризм; раціоналізм; суб'єктивний ідеалізм; філософія французького Просвітництва.	2
5	Практичне заняття 5. Критична філософія І.Канта; філософська система Г. Гегеля; матеріалістичне розуміння історії К. Маркса.	2
6	Практичне заняття 6. Наука як феномен цивілізації; поняття «наукових революцій» Т. Куна; техніка як феномен цивілізації; основні проблеми філософії техніки	2
7	Практичне заняття 7. Особливості антропологічної філософії; «філософія життя» Шопенгауера та Ніцше; психоаналіз З.Фрейда; екзистенціалізм.	2
8	Практичне заняття 8. Особливості філософії премодерну; специфіка постмодерністської філософії; основні проблеми екологічної етики; особливості інформаційного суспільства.	2
9	Практичне заняття 9. Філософські проблеми сучасності. Особливості філософії премодерну; філософія епохи модерну; специфіка постмодерністської філософії як критичного мислення. Проблеми герменевтики (П.Рікер, Г.Гадамер).	2
Всього практичних занять, год.		18
Всього аудиторних занять, год.		54
Самостійна робота		66
Підготовка до лекцій та семінарських занять		27
Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях		14
Підготовка до складання ПК, підсумкового контролю (екзамену)		15
Всього загальних годин/кредитів ЕКТС:		120/4

Розподіл навчального часу за навчальним планом заочної форми навчання

Номер семестру	Розподіл навчального часу, год/кредитів	Аудиторні заняття, годин			Самостійна робота, годин			Форма підсумкового контролю
		всього	у тому числі		всього	у тому числі		
			лекції	практичні		опрацювання розділів програм, які виносяться на самостійне опрацювання	розрахункові завдання в СДН	
II	120/4	10	6	4	110	110	0	екзамен

Календарний план навчальних занять і робіт для заочної форми навчання

Номер семестру	Вид занять / робіт	Кількість годин	Тема занять (лекції, практичного і т.н.), робіт	Література (номер за переліком), гіперпосилання
Аудиторні заняття				
II	лекція	2	Тема 1. Предмет філософії. мета курсу; філософія і її предмет; світогляд і його типи; відмінність філософії від науки, мистецтва та релігії; практичне значення філософії Історія філософії як предмет аналізу.	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9 – для усіх тем курсу
	лекція	2	Тема 6. Німецька класична філософія: ідеалізм Соціально-історичні умови виникнення німецької філософії; соціально-етична концепція І.Канта. Категоричний імператив; постулати практического разумк критичне осмислення Кантом природи наукового пізнання; філософська система Г. Гегеля; діалектичний метод Гегеля; проблема трансформації культури у Гегеля (опредемечення, розпредмечення) ; особливості німецької класичної філософії; критична філософія І.Канта; ідеалізм Фіхте; філософська система Г. Гегеля).	
	лекція	2	Тема 12. Філософські проблеми сучасності.	
II	Практичне заняття	2	Практичне заняття 4. Наукова революція; емпіризм; раціоналізм; суб'єктивний ідеалізм; філософія французького Просвітництва.	
	Практичне заняття	2	Практичне заняття 9. Філософські проблеми сучасності. Особливості філософії премодерну; філософія епохи модерну; специфіка постмодерністської філософії як критичного мислення. Проблеми герменевтики (П.Рікер, Г.Гадамер).	
Самостійна робота				
		110	<p>Тема 2. Антична філософія. Проблеми ранньої античної філософії. Класична антична філософія. Місце людини. Елліністичний етап античної філософії.</p> <p>Тема 3. Філософія Середньовіччя та Відродження. Філософія доби Відродження.</p> <p>Тема 4. Філософія епохи Нового часу. Перша наукова революція ХУІ – ХУІІст.</p> <p>Тема 5. Філософія епохи Просвітництва</p> <p>Тема 7. Німецька класична філософія: матеріалізм. Атеїзм та антропологічна філософія Л.Фейєрбаха.</p> <p>Тема 8. Філософія науки та техніки. Особливості сцієнтистської філософії. Наука як феномен цивілізації. Людина і техніка.</p> <p>Тема 9. Антропологічна філософія в 19 ст. Особливості антропологічної філософії.</p> <p>Тема 10. Екзистенціально-антропологічна філософія. Філософія екзистенціалізму та її проблематика.</p> <p>Тема 11. Особливості постмодерного</p>	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9 – для усіх тем курсу

		філософування.	
		Тема 7. Німецька класична філософія: матеріалізм Атеїзм та антропологічна філософія Л.Фейєрбаха.	
		Тема 8. Філософія науки та техніки. Особливості сциєнтистської філософії. Наука як феномен цивілізації.	
		Тема 9. Антропологічна філософія в 19 ст. Особливості антропологічної філософії.	
		Тема 10. Екзистенціально-антропологічна філософія. Філософія екзистенціалізму та її проблематика.	
		Тема 11 Особливості постмодерного філософування.	
		Семінарське заняття 1. Предмет філософії. Філософія і світогляд. Практичне значення філософії. Філософія в системі знань.	
		Семінарське заняття 2. Філософія природи; софісти і Сократ; платонізм; Арістотелівська метафізика.	
		Семінарське заняття 3. Філософське значення Біблії; Патристика; Схоластика; гуманізм епохи Відродження; натурфілософія.	
		Семінарське заняття 5. Критична філософія І.Канта; філософська система Г. Гегеля; матеріалістичне розуміння історії К. Маркса.	
		Семінарське заняття 6. Наука як феномен цивілізації; поняття «наукових революцій» Т. Куна; техніка як феномен цивілізації; основні проблеми філософії техніки.	
		Семінарське заняття 7. Особливості антропологічної філософії; «філософія життя» Шопенгауера та Ніцше; психоаналіз З.Фрейда; екзистенціалізм.	
		Семінарське заняття 8. Особливості філософії премодерну; специфіка постмодерністської філософії; основні проблеми екологічної етики; особливості інформаційного суспільства.	
Всього загальних годин/кредитів ЄКТС:			120/4

8. Методи навчання

Лекції є інформаційно-словесними з використанням електронних дидактичних демонстраційних матеріалів (презентацій). Застосовуються на лекції такі методи, як бесіда та евристична бесіда, під час яких використовується чітка система, заздалегідь визначених запитань, які сприяють активному засвоєнню аспірантами системи фактів, нових понять та закономірностей.

Підготовка до лекції передбачає опрацювання матеріалу попередньої лекції за конспектом та рекомендованою літературою.

Практичні заняття починаються з пояснення і відповідей на питання аспірантів. Далі виконуються практичні вправи за певним зразком; дискусія по проблемах.

Підготовка до практичних занять передбачає опрацювання лекційного матеріалу.

Опрацювання розділів програми, які не розглядаються під час лекцій, передбачає підготовку студентами конспекту відповідних тематичних питань. Для цього використовується рекомендована література.

Підготовка до модульного контролю передбачає опрацювання теоретичних питань із наданого переліку.

9. Методи оцінювання

Вид контролю	Метод демонстрування результатів навчання	Бали
Поточний контроль 1	Усна співбесіда, результати роботи під час практичних занять або письмова робота.	50
Поточний контроль 2	Усна співбесіда, результати роботи під час практичних занять або письмова робота.	50
Підсумковий контроль	Складання екзамену	60 - 100

Несуть відповідальність аспіранти, які під час будь-якого методу оцінювання порушують принципи академічної доброчесності, тобто: **списують**, – виконують аудиторну письмову роботу із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання; **обманюють** – видають контрольну роботу, яка виконана третіми особами, як власну.

За порушення академічної доброчесності із результату, який отримав аспірант, вираховується 30% від максимального балу за той захід оцінювання, в якому було виявлено порушення.

10 Рекомендована література

1. Бичко А.К., Бичко І.В., Табачковський В.Г. Історія філософії: Підручник. – К., 2001.
2. Горак Г.І. Філософія. Курс лекцій. - К., 1997.
3. Горський В.С. Історія української філософії: Курс лекцій. - К.,1996.
4. Добронравова І.С. Практична філософія науки. – Суми : Університетська книга, 2017. <http://www.philsci.univ.kiev.ua>
5. Добронраврва І.С. Теоретична реконструкція нелінійних феноменів: епістемологічні засади та науковий дискурс. // Філософії освіти. Philosophy of Education №1(20)-2017 <http://www.philosopheducation.com/inde>
6. Мамардашвили М.К. Как я понимаю философию. – М., 1992.
7. Філософія: Підручник / Бичко І.В., Бойченко І.В., Табачковський В.Г. – К., 2001.
8. Філософія: мислителі, ідеї, концепції. Підручник./ В.Г. Кремень, В.В.Ільїн. – К.: Книга, 2005.
9. Філософія: Світ людини. Курс лекцій: Навч. посібник /В. Г. Табачковський, М. О. Булатов, Н. В. Хамітов та ін. – К.: Либідь, 2003.

Методичне забезпечення:

1. Філософія. Хрестоматія для практичної роботи студентів. Для студентів усіх факультетів денної форми навчання. Ч.1. (Укладачі: В. В. Хміль, А. М. Малівський, О. П. Варшавський). - Дніпропетровськ 2014.
2. Філософія. Хрестоматія для практичної роботи студентів. Для студентів усіх факультетів денної форми навчання. Ч.2. (Укладачі: В. В. Хміль, А. М. Малівський, О. П. Варшавський). - Дніпропетровськ 2014.
3. Філософія. Методичні рекомендації до практичних занять. Для студентів усіх факультетів денної форми навчання (Укладачі: В. В. Хміль, А. М. Малівський, О. П. Варшавський). - Дніпропетровськ 2014.
4. Хміль В.В, Малівський А.М., Варшавський О.П., Снітько Д.Ю. Конспект лекцій і методичні рекомендації для студентів дистанційної форми навчання. Частина І. – Дніпропетровськ, 2016. – 32 с.
5. Хміль В.В, Малівський А.М., Варшавський О.П., Снітько Д.Ю. Конспект лекцій і методичні рекомендації для студентів дистанційної форми навчання. Частина ІІ. – Дніпропетровськ, 2016. – 52 с.

Електронні ресурси:

1. Філософія в Україні - [електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.philosophy.ua>;
2. Філософія без кордонів – [електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://platonanet.org.ua>;

3. Цифрова бібліотека з філософії – [електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://filosof.historic.ru>;
5. Сайт кафедри філософії та методології науки – [електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://philsci.univ.kiev.ua>;
6. Філософський портал – [електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.philosophy.ru>;
9. Український філософський фонд – [електронний ресурс]. – Режим доступу: www.philosophy.ua;
10. Інститут Філософії Російської Академії Наук – [електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://iph.ras.ru>;
11. Інститут філософії імені Григорія Сковороди НАН України [http://](http://www.filosof.com.ua) – [електронний ресурс]. – Режим доступу: www.filosof.com.ua;

Поточний контроль 1

1. Ціль і предмет філософії науки.
2. Багатоманітність людського пізнання.
3. Засади філософського вивчення науки
4. Антична культура. Ідея раціональності та становлення науки
5. Наука і релігія в епоху середньовіччя.
6. Становлення наукового пізнання та його антропологічні засади в філософії Нового часу.
7. Наукова революція та особливості її тлумачення у Р.Декарта
8. Проблеми пізнання І. Канта.
9. Коперниківський переворот та вчення про антиномії Канта
10. Критика раціоналізму в «філософія життя» Шопенгауер, Ніцше, Дільтей, Бергсон
11. Гусерль: ідеал наукової філософії.
12. Критика сцієнтизму в філософії М. Гайдеггера
13. Соціокультурні виміри науки. (Т.Кун, Фейєрбанд)
14. Антропологічні та соціально-культурні виміри наукового пізнання
15. Наукові революції як зміна системних основ науки
16. Класичні та неklasичні риси філософії
17. Наука як феномен цивілізації. Особливості сцієнтистської філософії.
18. Позитивістська філософія та її проблеми.

Поточний контроль 2

19. Критичний раціоналізм К.Попера, (Критичний, неklasичний і постнеklasичний типи наукової раціональності)
20. Герменевтика. Проблема істини у філософії та науці. (Герменевтика як наука про розуміння (Дільтей, Гадамер, Гайдегер)
21. Наукові картини світу: Антропна складова Всесвіту.
22. Етичні виміри пізнання та виникнення етики науки.
23. Моральні дилеми в сучасній науці та свобода наукового досліджень
24. Науково-технічний прогрес в контексті людського існування (Фром, Ясперс)
25. Епістемологічна модель сучасного наукового дискурсу.
26. Філософські засади наукової картини світу: синергетика та детермінізм.
27. Філософські та наукові концепції істини та її критерії.
28. Загальнонаукові методи та специфічні методи ізнання
29. Епістемологічні моделі сучасного наукового дискурсу.
30. Філософія американського прагматизму.
31. «Філософія життя» А. Шопенгауера.
32. «Філософія життя» Ф.Ніцше.
33. Філософія екзистенціалізму.
34. Філософсько-психологічна концепція З.Фрейда.
35. Концепція культури Фрейда.
36. Філософська концепція людини К.Юнга.
37. Особливості постмодерної філософії.

38. Особливості французького структуралізму (М.Фуко)
39. Деконструктивізм Ж. Дерріда.
40. Основні проблеми і принципи екологічної етики.